

2. Наговицина Л.П. Статистика советской кооперативной торговли. – М.: Экономика, 1991. – С. 87-89.
 3. Мазараны А.А. та ін. Економіка торговельного підприємства: підручник. – К.: Хрещатик, 1999. – С. 202-217.
 4. Міщук І.П. Логістика. – Львів: ЛКА, 2005. – С. 79-91.
-

УДК 331.101.262:330.8

Доц. О.В. Стефанишин, канд. екон. наук –
Львівський НУ ім. Івана Франка

ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В НАПРЯМКУ ПОСТІНДУСТРІАЛІЗМУ

Обґрунтовано необхідність вдосконалення національної соціальної політики, оцінено стан і визначено механізм формування молодіжного соціального капіталу.

Ключові слова: людський потенціал, людський інтелектуальний потенціал, соціальна політика, соціальний капітал, постіндустріалізм.

Doc. O.V. Stefanyshyn – Lviv NU named after Ivan Franko

Transformation of Social Capital in Post-Industrialism

Necessity of improvement of National social policy under European experience has been argued; estate of the policy has been valued; mechanism of forming youth social capital has been pointed.

Keywords: human potential, human intellectual capital, social policy, social capital, post-industrialism.

Постановка проблеми. Соціалізація економіки постіндустріальних країн має об'єктивний характер, оскільки пов'язана зі зростанням ролі людини в економіці, забезпеченням їй економічної свободи, соціальної справедливості, а також уможливорює шлях трансформації суспільства через еволюцію. Соціальна сфера тут є насамперед сферою інституціоналізованого спілкування, створення стійких і тимчасових об'єднань на засадах солідарності та їх використання з метою індивідуального і колективного самовираження, розвитку.

Соціальний капітал як складова людського потенціалу інформаційної економіки є певним набором соціальних відносин, співробітництва, взаємодії, взаємної довіри та взаємодопомоги, що формується у сфері міжособистісних взаємин і сприяє створенню умов для зближення державних, приватних і суспільних інтересів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Це питання стало предметом уваги багатьох українських учених: А. Гальчинського, В. Гейця, О. Гріш-нової, Ю. Зайцева, С. Злупка, М. Долішнього, А. Колота, Е. Лібанової, А. Чухна. Серед опублікованих наукових праць недостатньо досліджене питання формування соціального капіталу молоді як невід'ємної компоненти людського потенціалу інформаційного суспільства.

Метою статті є дослідження змісту національної соціальної політики, її стану та визначення механізмів формування молодіжного соціального капіталу в Україні.

Виклад основного матеріалу. Невід'ємним елементом складової людського потенціалу ринкового суспільства, а саме – людського інтелекту-

ального потенціалу, на наш погляд, є соціальний капітал. Постіндустриальні країни (США, Японія, Німеччина, Великобританія та ін.) надають великого значення соціальному капіталу, розглядаючи його як продукт життєдіяльності суспільства. Соціальна сфера тут не зводиться тільки до розподілу благ та формування життєвих можливостей, як це є в Україні (наприклад, Бюджет-2005). Тому всі національні економічні моделі розвинених країн (чи то модель соціального ринкового господарства, держави добробуту, системи позиттивного найму та ін.) як обов'язковий елемент, який є запорукою їхньої ефективності, мають міцну соціальну систему.

Держава є невід'ємним елементом макроекономічного регулювання та від неї залежать умови функціонування національної економіки. Адже держава забезпечує свободу економічної діяльності економічних суб'єктів, відповідальність їх за результати своєї господарської діяльності, а також функціонування багатьох інститутів ринкової економіки. Наприкінці ХХ ст. міжнародна спільнота нарешті зрозуміла, що суспільство існує задля підвищення рівня життя населення, забезпечення соціальної справедливості та суспільної стабільності. Саме ці елементи у процесі формування моделі соціально-економічних перетворень в Україні, на думку багатьох учених, не брала до уваги влада як об'єктивно необхідні в умовах трансформації суспільства. Створення соціальної системи, громадянського суспільства, як і активної соціальної політики вважалось справою віддаленого майбутнього, хоча, відомо, що необхідними складовими економічної системи, незалежно від певних національних особливостей, інституціоналісти вважають економічну та культурно-інституційну підсистеми (рис. 1) [2].

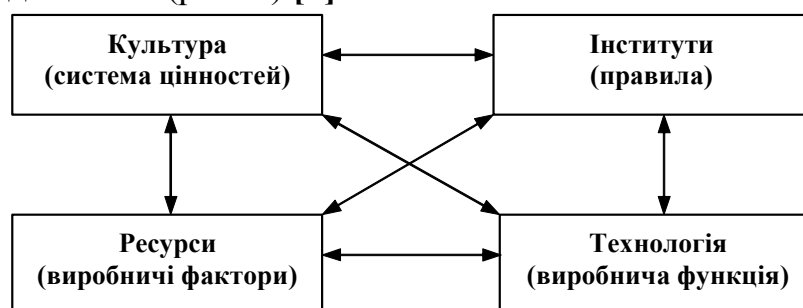

Рис. 1. Взаємозалежний розвиток у соціальній системі [2, с. 53]

В умовах розвитку процесів глобалізації економічного життя у світі держава є, насамперед формою існування народу, нації, інструментом захисту його прав та інтересів, умовою виживання, функціонування та розвитку. Однак процес державотворення не повинен перебивати глибшу стратегічну мету у системі єдиного змісту концепції розвитку українського народу. Досягнення ж такої мети неможливе без забезпечення у довгостроковому періоді нової якості економічного зростання та відповідно створення умов та можливостей для самореалізації здібностей кожної молодої людини у країні, оскільки відставання у процесах державотворення та формування ефективної моделі економічного розвитку соціальної спрямованості негативно впливає на майбутній розвиток України. Наприклад, вже у 2000 р. понад 36 % її громадян не бачили у ній свого майбутнього і бажали виїхати на постійне місце

проживання у будь-яку розвинену країну, ще 20 % не бажали виїхати тільки тому, що не вірили у свої сили [2, с. 58].

Соціалізація економіки в економічно розвинених країнах є об'єктивною, пов'язана зі зміною ролі людини в економіці та зі зміною ролі економіки у житті кожної людини, суспільства в цілому. Без таких змін подальший позитивний розвиток національної економіки неможливий, бо система соціальних інститутів, які виникають в умовах соціалізації економіки, забезпечує шлях трансформації суспільства через еволюцію; соціалізація економіки означає і створення громадянського суспільства, необхідного для забезпечення економічної свободи виробників, соціальної справедливості, контролю за прийняттям та виконанням рішень [2, с. 68-69].

Позитивними наслідками соціалізації економіки у постіндустріальних країнах, незалежно від конкретних функціонуючих моделей, є не тільки зростання добробуту, сильна система соціального захисту громадян, а розвиток якісно нових суспільних форм функціонування найманих і самозайнятих працівників в їх взаємодії з іншими суб'єктами господарювання (людський потенціал творчої людини [термін наш. – *О. С.*] і соціальний капітал) [2, с. 68-69]. А. Колот наголошує на тому, що в Україні був і є надзвичайно кризовий стан зі соціальною політикою. Головні причини цього явища:

- відсутність стратегії і тактики діяльності держави в цій сфері;
- неналежність підсистеми соціального управління до загальної системи управління економічним розвитком;
- недосконалість і змінюваність законодавчої та нормативно-правової бази соціального управління;
- брак національних стандартів;
- відсутність прогнозування соціальних наслідків прийняття управлінських рішень органами державної влади;
- механічне "перенесення" зарубіжного досвіду соціального управління без врахування можливостей його запровадження;
- випадковий характер дій у діяльності органів управління соціальною політикою [3].

Зрозуміло, що зазначене свідчить про недостатність теоретичного підґрунтя для формування соціальної політики в Україні.

Соціальна проблематика була властива і українській суспільно-економічній думці кінця XIX – початку XX ст., насамперед, у працях М. Драгоманова, Б. Кістяківського, І. Франка, Д. Піхно, М. Грушевського, М. Туган-Барановського, інших учених, де визнавалось, що людина є найвищою цінністю, і акцентувалось на гарантуванні їй природних, людських і громадянських прав.

В умовах командно-адміністративної і капіталістичної економік не забезпечується соціально-економічна справедливість, незважаючи на проголошений принцип справедливості [7, с. 21].

Розглянемо європейський досвід формування соціальної політики, наприклад, країн-членів Європейського Союзу. Сучасні системи соціальної політики сформувались у розвинутих країнах на початку 40-х років XX ст. Важливим документом, який регулює соціальну політику, стала Європейська соціальна хартія (1961), яка надала право людині на соціальний захист.

У 1989 р. у Страсбурзі представники одинадцяти країн-членів Європейського Союзу прийняли декларацію у вигляді Хартії союзу фундаментальних соціальних прав (соціальна хартія), яка визнала головні принципи, на яких базується законодавство про працю.

У 1994 р. Європейський Союз, узагальнивши головні проблеми соціальної політики та шляхи її майбутнього розвитку, сформував робочий документ, який назвали Зеленою книгою. У результаті консультаційної процедури було створено Білу книгу, де визнано основною метою узагальнення основних напрямів перспектив соціальної політики, яка базуватиметься на економічному зростанні, високому рівні конкурентоспроможності та зайнятості.

Серед сучасних економістів немає однастайності у визначенні соціальної політики. У різних країнах цю категорію означають по-різному. Зокрема, одні економісти вважають, що соціальна політика не має успішного академічного визначення [7, с. 10], інші стверджують, що соціальна політика має на меті пом'якшення негативних наслідків індивідуальної та соціальної нерівності через систему перерозподільних заходів або ж покладення в основу діяльності принципів соціальної справедливості та соціального партнерства як головних цінностей громадянського суспільства [1, с. 20]. Зауважимо, що кожен з підходів має певне раціональне зерно. Однак загалом економісти вважають, що соціальна політика – система заходів, спрямованих на підвищення суспільного добробуту, поліпшення якості життя населення, а також забезпечення соціальної стабільності [5, с. 13]. Учені стверджують, що точного визначення соціальної політики немає, бо наявні різні підходи до визначення ролі та місця держави; в цивілізованому світі соціальна діяльність пов'язана з правовими гуманістичними цінностями: правами і свободами людини. Переконливим, на наш погляд, таке визначення: соціальна політика – діяльність державних та окремих осіб (суб'єктів соціальної політики), спрямована на реалізацію природних прав людини, що забезпечують її життєдіяльність та розвиток як соціальної істоти при беззастережному дотриманні її громадянських прав та свобод [5, с. 36]. Щодо сфер і завдань соціальної політики, то треба визнати, що тут теж наявні істотні розбіжності. Зокрема, О. Сергієнко виокремлює сім, а Ю. Зайцев тільки дві сфери соціальної політики. Вважаємо за доцільне в інформаційному суспільстві виокремлювати три сфери дії соціальної політики: формування людського капіталу творчої людини, збагачення її духовно-інформаційного потенціалу та створення соціального капіталу (табл. 1).

Табл. 1. Класифікація сфер соціальної політики

За О. Сергієнком	За Ю. Зайцевим	За О. Стефанишин
Людські ресурси. Відносини у сфері праці. Соціальний захист. Житлова політика. Здоров'я населення. Освіта. Безпека життєдіяльності.	Формування людського капіталу. Формування соціального капіталу.	Формування людського потенціалу творчої людини. Збагачення духовно-інформаційного потенціалу. Створення соціального капіталу.

Джерела: * [6, с. 36]; ** [2, с. 69].

Суб'єкти молодіжної соціальної політики:

- державні інституції;
- громадські, релігійні, благодійні та інші недержавні об'єднання;
- комерційні, фінансові та інші бізнесові структури;
- молодь, яка бере участь на професійних чи добровільних засадах у здійсненні громадянських та суспільних ініціатив.

У своєму розвитку вітчизняна соціальна політика пройшла два етапи:

- I етап (1991-1998) – узагальнена дотаційна модель соціального захисту.
- II етап (1999-2003) – заохочування ініціативи економічно активного населення й цілеспрямованої допомоги.

Істотна стратегічна помилка соціальної політики в Україні (орієнтація на соціальний захист, без першочергового забезпечення прав та інтересів економічно активного населення) спричинила брак мотивації до праці, і у підсумку – спад виробництва. Беручи до уваги світовий досвід, єдиним перспективним шляхом розвитку вітчизняної соціальної політики є заохочення ініціативи економічно активного населення й цілеспрямованої допомоги. Однак тільки у 2005 р. в Україні було вперше прийнято соціально спрямований бюджет і Програму дій уряду.

Враховуючи групи основних прав і свобод молодих людей, які забезпечують їх життєдіяльність і розвиток, можна визначити складові соціальної молодіжної політики:

- ефективне працевлаштування;
- створення системи соціального забезпечення;
- підтримка малозабезпечених прошарків молоді;
- створення ефективної системи охорони здоров'я;
- вирішення проблем інноваційної освіти;
- збереження довкілля;
- узгодження внутрішніх суспільних та групових конфліктів;
- протидія молодіжній злочинності тощо.

Прийняттям Верховною Радою України Декларації "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" (1992) та Закону України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" (1993) було закладено основу національної молодіжної політики.

У Декларації "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" визначено місце державної молодіжної політики у діяльності держави, головні її завдання та принципи здійснення. Подальший розвиток молодіжної політики, зміцнення її правової бази було зреалізовано ухваленням Законів України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" (1993), "Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх" (2000), "Про молодіжні та дитячі громадські організації" (1998), "Про соціальну роботу з дітьми та молоддю" (2001), Указів Президента, постанов Кабінету Міністрів тощо.

Одним з важливих механізмів формування та реалізації молодіжної політики у країні є розроблення та реалізація цільових комплексних молодіжних програм, хоча за 13 років незалежності такої національної програми не було прийнято. Це засвідчувало недотримання положень Декларації "Про за-

гальні засади державної молодіжної політики в Україні" (1992). Водночас окремі гострі питання життя молоді вирішувались завдяки реалізації національних, державних галузевих програм, спрямованих на все населення. Тільки у 2005 р. вперше було прийнято державну молодіжну програму.

Механізм координації молодіжної політики на рівні центральних органів державної влади охоплює: Національну раду з питань молодіжної політики при Президентові України, Комітет Верховної Ради України у справах сім'ї і молоді, Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту. Функціують відповідні структури з питань роботи з молоддю місцевої виконавчої влади.

Але насправді відсутній зв'язок між державною структурою (Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту) із неурядовими молодіжними організаціями. Практика підтверджує заорганізованість, декларативність, автономність, бюрократизованість та непрозорість прийняття та реалізації рішень із важливих питань молодіжної політики (зокрема, молодіжних ініціатив щодо зайнятості, сприяння молодіжному підприємництву як на державному, так і регіональному, локальному рівнях). Тому рішення державних інституцій не знаходять підтримки у молоді, відповідно ця політика є неадресною і неефективною. Можливо, починаючи з 2005 р. вдасться подолати цю негативну тенденцію.

Вважаємо, що особливістю соціальної молодіжної політики в ринковій економіці має стати надання пріоритету проблемам формування людського капіталу творчої людини (творчість стає найобмеженішим ресурсом), і соціального капіталу як складових людського інтелектуального потенціалу суспільства. У високотехнологічних галузях не тільки найманий працівник залежить від працедавця, підприємця, а й підприємець потрапляє у залежність від найманого працівника, що зумовлено високим рівнем його кваліфікації, творчим характером праці, відсутністю швидкої і доступної альтернативи вибору щодо заміни працюючих.

Такий характер взаємозалежності потребує її інституційного забезпечення. Це здійснює соціальний капітал, головна функція якого полягає у формуванні такого характеру соціальної організації зв'язків, або відносин між основними суб'єктами економічної діяльності на рівні суспільства, підприємства, який забезпечує максимально доступний рівень взаємодії цих суб'єктів у розв'язанні завдань виробничого та соціального змісту на основі взаємодії, довіри, надійності та прозорості, відповідальності у стосунках [2, с. 70-72].

Реальними організаційними формами такої співпраці є різні види соціального партнерства. Хоча діяльність усіх організацій групи А (професійні, непрофесійні) спрямована на членів цих об'єднань, вони істотно різняться за змістом і суспільною значимістю того, що роблять. Проте з погляду формування соціального капіталу вони є важливими елементами мережі структур громадянського суспільства. Класифікація громадських організацій за типом діяльності, крім групи А, охоплює групи Б організацій, діяльність яких спрямована на інших, що складається із благодійних фондів та організацій, а також громадсько-політичних об'єднань.

Соціальний капітал у процесі розвитку суспільства зростає і нагромаджується завдяки збагаченню інститутів, в яких він виражається як розвиток

довіри у суспільстві, культури, соціальної відповідальності бізнесу. Крім формальних, в Україні не зроблено сьогодні жодних кроків з боку владних структур, бізнесу, політичних партій щодо створення умов для розвитку реальних форм існування соціального капіталу [2, с. 70-72].

Соціальне становище молоді є показником соціального успіху суспільства. Воно значною мірою залежить від можливостей реалізації потенціалу молодих людей. Складна соціально-економічна та невизначена політична ситуація упродовж останніх 14 років зумовила те, що зростала серед молоді частка тих, хто не працює і не вчиться (вже понад 20 %), збільшувалась тривалість молодіжного безробіття. А тому серед молодих людей у 2002 р. питома вага тих, хто задоволений умовами свого життя (16 %) удвічі менша, ніж незадоволених (32 %), а кожний другий перебував у стані сумнівів і невизначеності (52 %) [4, с. 28].

Найменше молодь задоволена екологічною ситуацією у країні, станом медичного обслуговування, рівнем особистої безпеки і членів родини, умовами праці, умовами дозвілля та відпочинку. Така ситуація була упродовж 1992-2002 рр. і є такою нині.

Динаміка самооцінок молоддю свого матеріального становища протягом 1991-2001 рр. свідчила, що переважна більшість молоді потерпає від матеріальних проблем: сума оцінок добробуту, як "дуже низького" та "нижчого за середній", становила восени 1999 р. 60 %, у червні 2002 р. – 52 %, простежувалась тенденція до позитивних змін [4, с. 76-79].

Експерти стверджують, що наявна пряма залежність самооцінки матеріального становища від соціально-професійної групи, до якої належить молодша людина. Найвищі оцінки у тих, хто має власну справу або самозайнятий, а також учнівської молоді, зокрема студентів. Найнижчі оцінки у тієї частини молоді, котра безробітна або тимчасово не працює. Наявна також визначена залежність від віку опитаних: зокрема, наймолодша група (14-17 років), хто мешкає разом з батьками та здебільшого навчається відчуває себе більш матеріально забезпеченою, ніж молодь інших вікових груп. Крім того, традиційно рівень самооцінки матеріального становища молоді вищий в обласних центрах та великих містах і найнижчий – у селах. Молодь, яка перебуває в шлюбі, оцінює своє матеріальне становище нижче від одиноків. Майже 60 % молодих жінок, які перебувають у шлюбі, зазначили свою залежність від чоловіків, отримують менше, ніж чоловік, тільки 9 % отримує більше від чоловіка [4, с. 94].

Дані соціологічного моніторингу Інституту соціології НАН України (2001) засвідчили, що майже кожен третій з молодих людей вважав, що його місце якраз посередині уявної дороги до соціальної вершини, це на 4,5 % більше, ніж у 1994 р. Отже, поступово зростає кількість молоді, що ідентифікує себе із середнім місцем в ієрархічній структурі суспільства.

Результати опитування молоді виявили, що серед них близько третини зовсім не цікавилися політичним життям, 28 % відповіли, що цікавляться, коли їх це стосується, 36 % "намагаються бути у курсі справ", 1 % цікавилися та брали активну участь у політичному житті (2002) [4, с. 30-31]. Порівняння соціологічних даних опитування підтверджує поляризацію молоді залежно від

рівня інтересу до політики: у 1,4 раза зросла кількість тих, хто не цікавиться зовсім; у 1,6 раза збільшилась кількість респондентів, які виявляють інтерес до політичного життя [4, с. 30-31]. Політичним життям цікавляться більше старші респонденти (17-20 років – 32 %; 21-28 років – 43 %), з вищою освітою – 59 %. Соціально активні молоді люди, які покладаються на себе щодо влаштування власного життя становили 43 % опитаних [4, с. 94].

Формування політичних орієнтацій залежить від оцінення трансформаційних процесів в українському суспільстві. Молодь позитивно оцінювала суспільні зміни, однак майже половина респондентів зазначала про погіршення рівня життя, майже третина – про забезпеченість законності, правопорядку.

Частка тих, хто акцентував на погіршенні прав і свобод людини, більша за частку тих, хто вважав, що ситуація в цій сфері поліпшилась. Загалом оцінка молоддю політичної системи нашої країни (червень 2002 р.) досить низька, тільки 10 % висловлювали позитивну оцінку, а 76 % негативну. Негативно оцінювали соціально-політичну систему молоді люди з різними соціально-політичними орієнтаціями. Негативну оцінку висловлювали навіть більшістю (64 %) тих молодих людей, які задоволені умовами власного життя. Порівняно з 1996 р. ця оцінка не змінилась [4, с. 99]. Феномен Помаранчевої революції засвідчив, що молоді люди, особливо студентство, соціалізація якого відбулась вже у посттоталітарний період, не хоче пасивно спостерігати за політичними процесами у країні, воно прагне самореалізуватись, тобто свідомо втілювати свої творчі можливості у життя.

Висновок. Реалізація соціальної політики в Україні, як свідчать дослідження її на прикладі соціально-демографічної групи молоді, дає змогу зробити такі висновки:

- соціалізація вітчизняної економіки має об'єктивний характер, її метою є соціальна згуртованість суспільства, однак їй властиві певні недоліки;
- соціальна молодіжна політика як важливий сегмент національної соціальної політики – це діяльність державних та окремих осіб (суб'єктів соціальної політики), спрямована на реалізацію природних прав молоді людини, що забезпечують її життєдіяльність і розвиток як соціальної істоти при беззастережному дотриманні її громадянських прав та свобод;
- формування "поляризації" молоді залежать від рівня інтересу до політики; переважає частка молоді, яка вказує на погіршення прав і свобод людини в Україні, тобто відсутня дієва молодіжна політика, доступ до соціальної інформації, наявні порушення соціальних прав молоді;
- важливим аспектом соціальної політики відповідно до Цілей розвитку тисячоліття є соціальний розвиток здібностей молоді до самозабезпечення і, як результат, до самореалізації. Необхідно стимулювати молодих людей до самостійного вирішення своїх проблем, що означає соціально інвестувати, нагромаджувати соціальний капітал.

Література

1. Григорьева И. Социальная политика и социальное реформирование в России в 90-х годах. – СПб., 1998.
2. Зайцев Ю.К. Соціалізація економіки України та системна трансформація суспільства: Монографія. – К.: КНЕУ, 2002.
3. Колот А. Проблеми розбудови національної моделі соціально-трудових відносин// Україна: аспекти праці. – 2002, № 5. – С. 23-26.

4. **Нове** покоління незалежної України (1991-2001 рр.): Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, КМУ про становище молоді. – К., 2002.
5. **Основы** социальной работы/ Отв. ред. П. Павленюк. – М.: Наука, 1997.
6. **Сергієнко О.** Соціальна політика в сучасному світі та в Україні// Україна: аспекти праці. – 2002, № 1. – С. 36-39.
7. **Теренс М. Ганслі.** Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. – К.: Основи, 1996.

УДК 336.76+330.342.1

Л.І. Стецько¹ – Львівська КА

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Застосування такої стратегії монетарної влади відбувалося в різних країнах і нас цікавить ефективність її та вплив на економіку.

L.I. Stets'ko – Commercial Academy of Lviv

Application inflationary of targeting as factor of increase efficiency of money and credit adjusting

Application of this strategy of monetay power took place in different countries and we are interested by efficiency of her and influence on an economy.

Інфляційне таргетування як стратегія монетарної влади наочно демонструє ефективність її застосування в колишніх країнах соцтабору (Чехії Польщі, Угорщині).

Здійснюючи огляд публікацій на дану тематику, варто зазначити, що у літературі, наприклад, у статтях А. Гриценка та Т. Кричевської автори доводять те, що необхідно запровадити для перехідних і нових ринкових економік інфляційне таргетування, яке б сприяло чіткому окресленню відповідальності центральних банків щодо їх цілей як перед державою, так і міжнародними громадськими організаціями, що сприяло б розвитку інтеграційних процесів. Їх дослідження свідчить про успішність інфляційного таргетування у дезінфляційному напрямі в країнах з перехідною економікою [1, с. 12-13]. О. Білан у своїй роботі звертає увагу на значний рівень доларизації української економіки, яка має значний вплив на вибір монетарної стратегії центрального банку. Автор дослідив Польський та Чеський досвід застосування інфляційного таргетування, а також можливість застосування такого досвіду до Української економіки. Крім того, автор звернув увагу на необхідних змінах які потрібно здійснити для впровадження інфляційного таргетування [2, с. 94-95]. Г. Томаш описав детальний еволюційний шлях переходу до інфляційного таргетування Чеської економіки [3, с. 40].

Наше дослідження передбачає вивчення досвіду інфляцій таргетування в зазначених країнах, а також визначення можливості застосування його до Української економіки, щоб підвищити ефективність грошово-кредитного регулювання.

Підвищення ефективності грошово-кредитного регулювання здебільшого залежить від вдосконалення методів впливу на грошовий ринок. Ціка-

¹ Наук. керівник: проф. Г.І. Башнянин, д-р екон. наук – ЛКА